



l.dz. EM - 174/15

K O N C E P C J A
DZIAŁAŃ POLICJI
W ZAKRESIE PROFILAKTYKI SPOŁECZNEJ
NA LATA 2015 - 2018

Warszawa, kwiecień 2015 r.

„Zatwierdzam”

I. Wprowadzenie

Zgodnie z postanowieniami **Decyzji nr 247 Komendanta Głównego Policji** z dnia 10 lipca 2014r. *w sprawie Zespołu do opracowania „Koncepcji działań profilaktycznych Policji”* członkowie Zespołu wskazani w § 1 ww. dokumentu podczas czterech posiedzeń (22-24.09 i 20-23.10. ubr. oraz 27-30.01.br. i 16-19.03.br. - *dokumentacja szczegółowa w teczkach zagadnieniowych*), dokonali analizy aktualnego stanu realizacji zadań Policji w obszarze prewencji kryminalnej, uwzględniając płaszczyzny wskazane w § 3 Decyzji nr 247 KGP, tj. *priorytety w zakresie działań profilaktycznych Policji, rozwiązania strukturalno-organizacyjne, szkolenia, zasady komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej, źródła finansowania oraz formy współpracy z podmiotami pozapolicyjnymi*.

Dla potrzeb prac wyprzedzająco dokonana została także analiza literatury przedmiotu, w tym przepisów wewnątrzpolicyjnych, której celem było określenie zasadności stosowania pojęć „*prewencja kryminalna*” i „*profilaktyka społeczna*” w odniesieniu do obszaru pracy Policji określonego w art. 1 ust. 2 pkt. 3 Ustawy o Policji, tj. „*inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi*”. Przedmiotowa analiza, jak również rekomendacje instytucji europejskich (m.in. EUCPN) pozwoliły na postawienie wniosku, iż również w perspektywie współpracy międzyinstytucjonalnej zasadnym jest stosowanie przez Policję pojęcia „**profilaktyka społeczna**”. Warto zaznaczyć, iż takie nazewnictwo dopuszcza także Zarządzenie nr 1041 Komendanta Głównego Policji z dnia 28 września 2007 roku *w sprawie szczegółowych zasad organizacji i zakresu działania komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji* (§ 20 ust. 1).

Z uwagi na potrzebę systemowego spojrzenia na zagadnienie policyjnej profilaktyki społecznej do udziału w ww. posiedzeniach **zapraszani byli eksperci zewnętrzni**, wśród których wymienić należy Panią Joannę Wronę - Dyrektora Departamentu Zwiększania Szans Edukacyjnych Ministerstwa Edukacji Narodowej (22.09.ubr.), odpowiedzialną za monitorowanie realizacji zadań wynikających z nowej perspektywy 2014-2016 rządowego programu „*Bezpieczna i przyjazna szkoła*” (Uchwała Rady Ministrów z dnia 8 lipca 2014 r.), w tym wielu zadań z zakresu profilaktyki społecznej skierowanych do dzieci i młodzieży. Z uwagi na przyjęte cele i zadania przedstawiciel Komendy Głównej

Policji zaproszony został przez Ministra Edukacji Narodowej do prac Zespołu Ministra Edukacji Narodowej Koordynującego realizację ww. rządowego programu (kopia w załączeniu).

Zagadnienia dotyczące prac policyjnego zespołu prezentowane były także na **gremiach naukowych**, tj. 30 stycznia br. zespołowi badawczemu pracowników i doktorantów Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego pracującego pod przewodnictwem prof. dr hab. Janiny Czapskiej, która realizowała w latach 2010-2014 projekt badawczy nr O N110369439 pt. „Koordynacja lokalnych działań na rzecz bezpieczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem zapobiegania przestępczości” (rekomendacje w załączeniu) oraz uczestnikom konferencji „Community policing. Aspekty teoretyczne i praktyczne” zorganizowanej przez Uniwersytet Śląski (29 stycznia br.).

Założenia „Koncepcji działań Policji w zakresie profilaktyki społecznej” omawiane były także 20 lutego br. podczas **IV Sesji Policyjnej Platformy Przeciw Nienawiści** zatytułowanej „Policja środowiskowa oraz nowoczesna prewencja kryminalna w walce i zapobieganiu przestępstwom z nienawiści”, zorganizowanej pod patronatem i z udziałem Pani Teresy Lipowicz Rzecznika Praw Obywatelskich. W trakcie spotkania przedstawiciele licznie zgromadzonych organizacji społecznych wskazali na oczekiwania odnoszące się do policjantów profilaktyki społecznej w kontekście **eskalującej nietolerancji i zjawisk z nią powiązanych, ze szczególnym uwzględnieniem cyberprzestrzeni i potrzeby edukacji w tym obszarze**. Dodatkowo temat skorelowany został z założeniami wynikającymi z „Kierunkowej strategii Policji w zakresie systemowej ochrony praw człowieka(...)”.

Na posiedzeniach Zespołu obecni byli również Pełnomocnicy Komendanta Głównego Policji, odpowiednio Pan nadinsp. Władysław Padło (PKGP ds. współpracy z samorządami i organizacjami społecznymi), insp. Grzegorz Jach (PKGP ds. promocji bezpieczeństwa publicznego i współpracy z organizacjami pozarządowymi) oraz mł. insp. Krzysztof Łaskiewicz (PKGP ds. ochrony praw człowieka), jak również kapelani Policji.

Do udziału w pracach zapraszani byli również przedstawiciele reprezentujący **partnerstwo publiczno-prywatne**, a jednocześnie partnerzy kluczowych, ogólnopolskich kampanii na rzecz bezpieczeństwa, tj. między innymi przedstawiciele Związku Pracodawców - Browary Polskie, Stowarzyszenia „Memorandum”, Fundacji Dzieci Niczyje czy Fundacji PZU, ale także przedstawiciele Związków Zawodowych Policjantów.

Temat systemowych rozwiązań dotyczących działań Policji z zakresu profilaktyki społecznej był także **elementem projektu informacyjno-edukacyjnego „Prewencja Policji dzisiaj - perspektywy i wyzwania”** realizowanego przez Biuro Prewencji i Ruchu Drogowego KGP od 6.10.ubr. do 12.01.br. oraz **konferencji naukowej podsumowującej ww. projekt** (18 marca br.), podczas której postawione zostały między innymi wnioski dotyczące roli Policji w edukacji dla bezpieczeństwa, tj.:

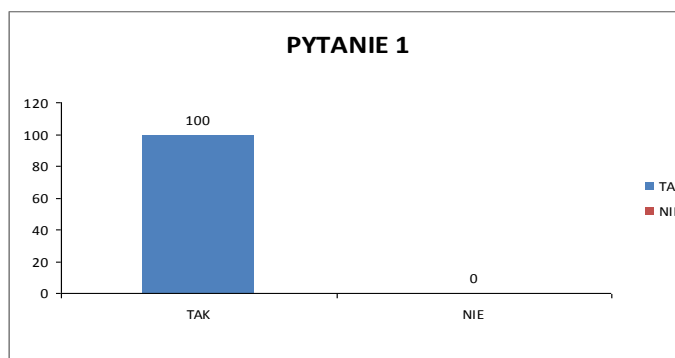
1. zasadnym jest uwzględnianie w projektowanych działaniach, poza analizą zagrożeń opartą na statystykach policyjnych, oczekiwaniach społecznych i wniosków z badań realizowanych przez instytucje pozapolicyjne, w tym podjęcie działań zmierzających do stworzenia obserwatoriów na rzecz profilaktyki społecznej;
2. konieczna jest profesjonalizacja policyjnej profilaktyki społecznej w odniesieniu do zasobów kadrowych i metodologii projektowania działań;
3. konieczne jest doskonalenie programów prewencyjnych - metodologia budowania, ewaluacja, kontynuacja;
4. ważne, aby kontynuować konferencje, seminaria naukowe, warsztaty pozwalające na wymianę doświadczeń i dobrych praktyk międzyinstytucjonalnych z zakresu profilaktyki społecznej zarówno na płaszczyźnie krajowej jak i międzynarodowej;
5. rekomendowanym kierunkiem jest konsekwentne, systemowe budowanie partnerstwa międzyinstytucjonalnego na rzecz szeroko rozumianej edukacji dla bezpieczeństwa z udziałem Policji.

Propozycje Zespołu powołanego Decyzją KGP 247 do projektu „*Koncepcji(...)*” były także prezentowane podczas **narady zastępców komendantów wojewódzkich/Stołecznego Policji ds. prewencji** oraz komendantów szkół policyjnych (4 grudnia ubr.).

Niezależnie od powyższego strategiczne kierunki rozwiązań proponowanych do „*Koncepcji działań Policji w zakresie profilaktyki społecznej na lata 2015-2018*” zaprezentowane zostały podczas **narady naczelników wydziałów prewencji KWP/KSP** oraz szkół Policji w dniu 17 marca br. Na potrzeby oceny poziomu akceptacji kierunków omawianej koncepcji opracowana została anonimowa ankieta konsultacji środowiskowych zawierająca cztery kluczowe pytania. tj.:

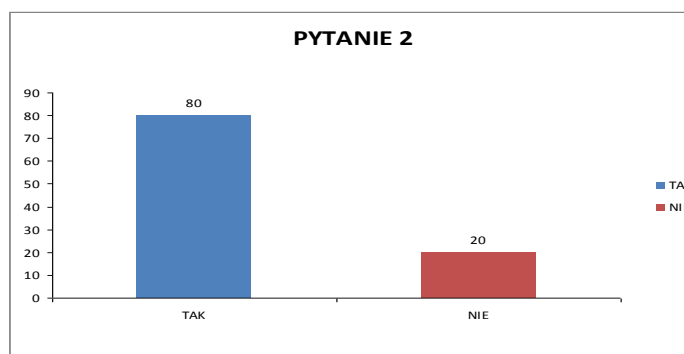
1. Czy zgadza się Pani/Pan z wnioskami :

- ✓ konieczna jest inwestycja państwa w edukację na rzecz bezpieczeństwa - systemową i systematyczną - od przedszkola do uniwersytetu III wieku - **wspierająca rola Policji**
- ✓ konieczne jest zaangażowanie mediów w edukację na rzecz bezpieczeństwa - programy edukacyjne - **wspierająca rola Policji**
- ✓ konieczna jest poprawa komunikacji międzyinstytucjonalnej na rzecz systemowych rozwiązań w obszarze edukacji dla bezpieczeństwa - **wspierająca rola Policji**



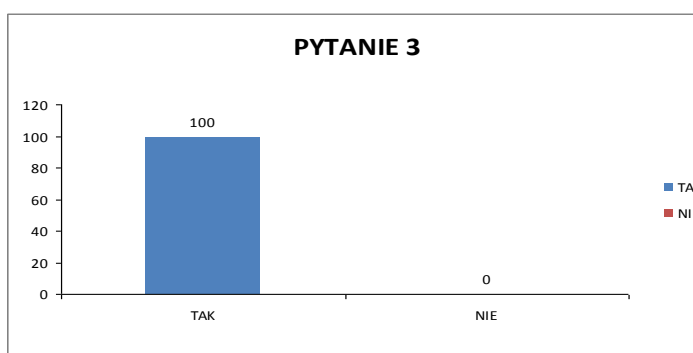
2. Czy w ocenie Pani/Pana:

- ✓ konieczne dla funkcjonowania prewencji kryminalnej jest wyznaczenie stanowisk/etatów w strukturze KPP/KMP/KRP do realizacji tylko tego zadania?



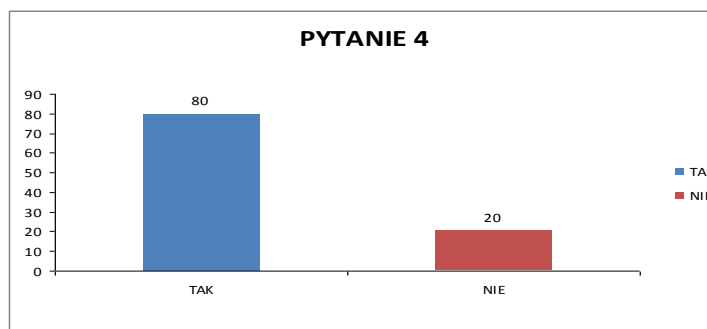
3. Czy w ocenie Pani/Pana:

- ✓ należy wdrożyć system szkoleń dla policjantów i pracowników Policji realizujących zadania z zakresu prewencji kryminalnej?



4. Czy w ocenie Pani/Pana:

- ✓ potrzebna jest ogólnopolska strategia pracy medialnej w obszarze prewencji kryminalnej?



Ankieta konsultacji środowiskowych kierunków proponowanych przez Zespół KGP powołany do opracowania „Koncepcji(…)” została wypełniona przez wszystkich uczestników narady (25 osób), a jej analiza pozwala na stwierdzenie, iż zdecydowana większość ankietowanych przychyliła się do uwzględnienia w pracy Policji elementów koncepcji ujętych w zaprezentowanych powyżej pytaniach.

Dodatkowo dla potrzeb diagnozy sytuacji wyjściowej przeprowadzone zostały **czynności badawcze w wybranych jednostkach organizacyjnych Policji**, z których wynikają kluczowe wnioski dotyczące kwestii organizacyjno – funkcjonalnych, tj. :

1. zadania Policji z zakresu profilaktyki społecznej realizują głównie policjanci (jednostkowo pracownicy ksc), którzy znajdują się przede wszystkim w zespołach ds. prewencji kryminalnej, nieletnich i patologii wydziałów prewencji KPP/KMP/KRP;
2. karty opisu stanowiska pracy ww. policjantów przewidują realizację zadań z zakresu: nieletnich sprawców czynów karalnych, demoralizacji nieletnich, poszukiwań opiekuńczych, zaginięć nieletnich i nakazów doprowadzeń, sporządzania zestawień statystycznych, prewencji kryminalnej i patologii społecznej. Niezależnie z dokumentacji wynika, że policjanci ponadto realizują zadania między innymi tj.: zastępowanie dyżurnych jednostek organizacyjnych Policji, pełnienie dyżurów w grupach operacyjno – procesowych, pełnienie służby patrolowej, koordynowanie zadań związanych z procedurą „Niebieskiej Karty”, sprawowanie funkcji oskarżyciela publicznego, uczestniczenie w zabezpieczeniu imprez masowych i przejazdach kibiców, realizacja zadań w NPP;
3. policjanci KPP/KMP/KRP realizujący zagadnienia jw. zajmują stanowiska służbowe od referenta do specjalisty, zaś w KWP/KSP od asystenta do eksperta. Staż służby ww. wynosi od 7-23 lat, natomiast staż pracy w profilaktyce od 3-10 lat;
4. policjanci realizujący zadania z zakresu profilaktyki społecznej nie mają właściwego przygotowania zawodowego do realizacji zadań w omawianym obszarze, co jest spowodowane brakiem właściwego doboru i szkolenia;
5. policjanci realizujący zadania z zakresu profilaktyki społecznej sygnalizują, że poprzez brak odpowiednich uregulowań wewnętrznych, np. uwzględnienie

- w strategii pracy Policji, obszar jest niedostrzegany przez przełożonych różnego szczebla;
6. jako trudność w projektowaniu i realizacji pracy z zakresu profilaktyki społecznej wskazano niewłaściwe wyposażenie stanowisk pracy, tj. m.in. brak dostępu do Internetu i łączności komórkowej;
 7. środki finansowe przeznaczone na realizację działań profilaktycznych pochodzą w głównej mierze od samorządów lokalnych, fundacji i stowarzyszeń, organizacji pozarządowych, co nie daje gwarancji na ciągłość finansowania;

II. Diagnoza

Dane statystyczne obrazujące stan bezpieczeństwa na terenie Polski pokazują, że **ostatnie lata przyniosły znaczne ograniczenie przestępczości**. Po raz pierwszy liczba wszystkich przestępstw popełnianych w skali roku spadła poniżej 1 mln, a porównanie roku 2013 i 2014 pokazuje **spadek liczby przestępstw o 14 %**. Jednocześnie obserwujemy każdego roku poprawę poczucia bezpieczeństwa obywateli oraz coraz lepszą społeczną ocenę policyjnej służby, co obrazują badania opinii publicznej.

Taka sytuacja jest bez wątpienia wynikiem konsekwentnej realizacji strategii pracy Policji jaka przyjęta została na lata 2013 - 2015, jak również bieżących inicjatyw Policji począwszy od aktywnego uczestnictwa w doskonaleniu regulacji prawnych, po wielokierunkowe modyfikacje organizacyjno - funkcjonalne zmierzające do szeroko rozumianej profesjonalizacji służby na rzecz bezpieczeństwa obywateli, a tym samym **wypełnienia społecznych oczekiwań w tym zakresie**. Bardzo ważna dla takiego wyniku była i jest współpraca międzyinstytucjonalna w myśl zasady - **bezpieczeństwo wspólną sprawą**.

Realizowana od kilku lat filozofia pracy polskiej Policji oparta jest o **diagnozowanie oczekiwań społecznych w ramach debat** z udziałem społeczności lokalnych. Analiza wniosków ogólnych z debat przeprowadzonych na terenie podległym KWP i KSP w ostatnich dwóch latach wskazuje, że **80% postulatów kierowanych do Policji dotyczy profilaktyki społecznej, w tym szeroko rozumianej edukacji dla bezpieczeństwa**, co wynika z informacji udostępnionych przez Wydział Analiz Gabinetu KGP.

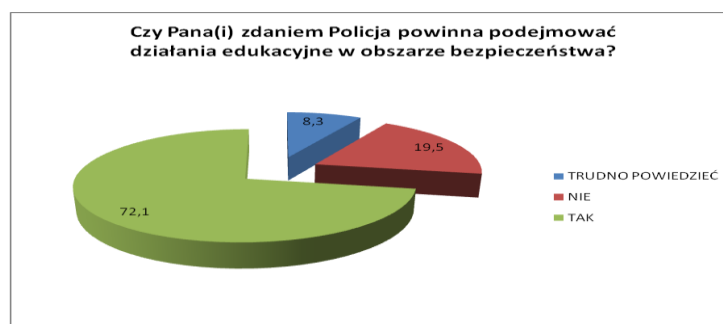
Na potrzeby szczegółowej diagnozy niezbędnej przy projektowaniu „*Koncepcji działań Policji w zakresie profilaktyki społecznej na lata 2015 - 2018*” opracowano i uruchomiono w II półroczu 2014 r. **ankietę diagnozującą** oczekiwania społeczne w zakresie edukacji dla bezpieczeństwa czyli priorytetu, który zgodnie z rekomendacjami UE, rządowych i krajowych programów, ale także wielu projektów badawczych **powinien znaleźć odzwierciedlenie w strategii pracy Policji na kolejne lata**.

Wstępne wyniki badania ankietowego wskazują na wnioski obywateli, w których uwagę należy zwrócić na **rolę Policji**, tj.:

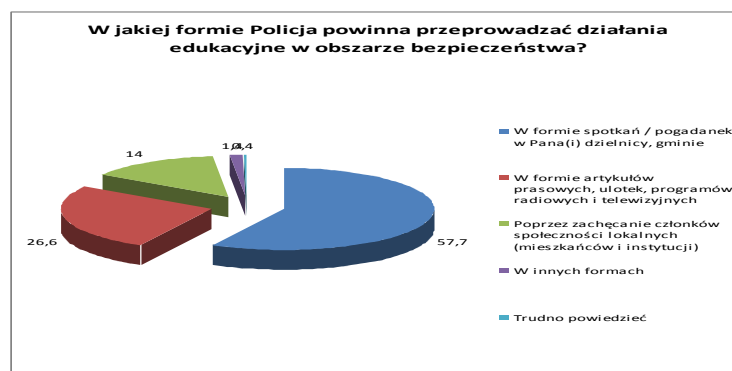
1. konieczna inwestycja państwa w edukację na rzecz bezpieczeństwa - *systemową i systematyczną - od przedszkola do uniwersytetu III wieku - wspierająca rola Policji*,
2. konieczne zaangażowanie mediów w edukację na rzecz bezpieczeństwa - *programy edukacyjne - wspierająca rola Policji*,
3. konieczna poprawa komunikacji międzyinstytucjonalnej na rzecz systemowych rozwiązań w obszarze edukacji dla bezpieczeństwa - *ekonomia działania ukierunkowana na efekt m.in. w postaci zmiany postaw społecznych - wspierająca rola Policji*.

Z ww. badania ankietowego wynika także wniosek, że **obywatele nie mają wiedzy na temat dostępności działań edukacyjnych na rzecz bezpieczeństwa realizowanych w rejonie ich zamieszkania**, jak również na temat form tych działań.

Kolejnym krokiem procesu diagnozy wyjściowej do „*Koncepcji działań Policji w zakresie profilaktyki społecznej(...)*” było zamieszczenie w **Polskim Badaniu Przemocności** - edycja 2015 r. - dodatkowych dwóch pytań z zakresu prewencji kryminalnej. Wynik badania zwizualizowany został na poniższych wykresach.

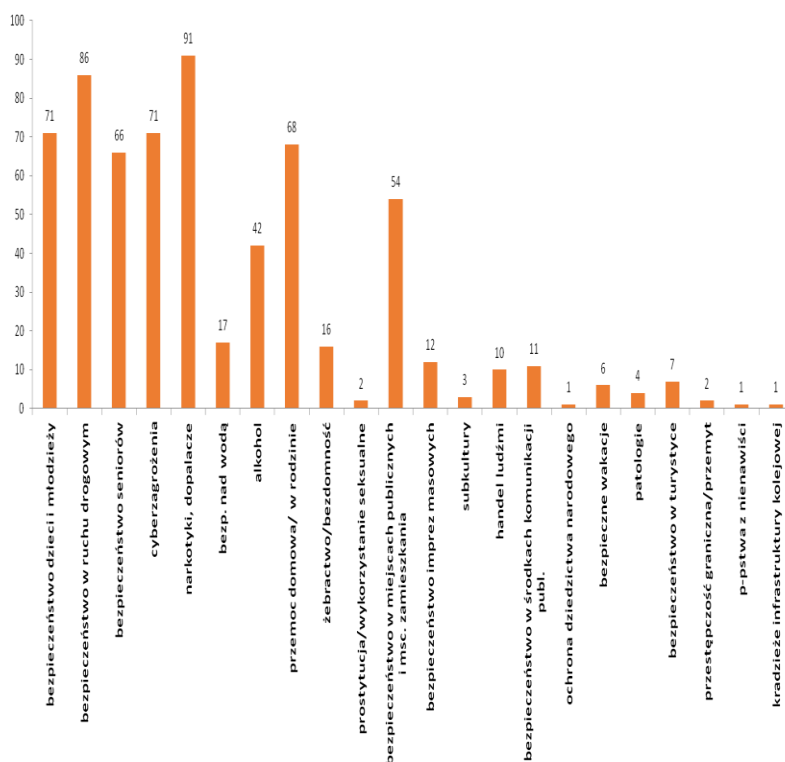


Należy zauważyć, że **ponad 72% badanych dostrzega znaczącą rolę Policji** w działaniach na rzecz edukacji dla bezpieczeństwa, blisko 20% respondentów nie określiło swojego zdania, a zaledwie 8% nie sądzi aby to było zadanie Policji.



W odpowiedzi na pytanie dotyczące oczekiwanych form i narzędzi jakimi powinna posługiwać się Policja w procesie edukacji dla bezpieczeństwa blisko **60% respondentów wskazało osobiste zaangażowanie policjanta** w formie prelekcji, pogadanek, itp. Prawie **30% ankietowanych sądzi, że potrzebne jest w tej sprawie zaangażowanie mediów**, ale jednocześnie uznaje tradycyjne formy takie jak ulotki, itp. Ważny jest również wynik mówiący, że **14%** respondentów widzi **potrzebę angażowania społeczności lokalnych** w system edukacji na rzecz bezpieczeństwa.

Na potrzeby projektu „Koncepcji działań Policji w zakresie profilaktyki społecznej na lata 2015-2018” podjęte zostały także **prace diagnozujące obszary zagrożeń** wskazane przez policjantów realizujących zadania z zakresu prewencji kryminalnej, tj. specjalistów reprezentujących jednostki organizacyjne Policji na terenie całego kraju, których wyniki prezentuje poniższy wykres.



Diagnoza zaprezentowana powyżej ale także rekomendacje instytucji UE, priorytety określone w: rządowych, krajowych, resortowych programach, wyniki badań opinii publicznej pozwoliły na zdefiniowanie **priorytetowych obszarów dla kreatywnych,**

zorganizowanych międzyinstytucjonalnie perspektyw profilaktyki społecznej, rekomendowanych na płaszczyźnie krajowej – zestawienie tabelaryczne jn.

OBSZARY DLA PROFILAKTYKI SPOŁECZNEJ
wg wagi zdiagnozowanej przez KWP/KSP – KPP/KMP/KRP
(metodologia diagnozy opisana została w odrębnym dokumencie)

1.	narkotyki, dopalacze, środki odurzające
2.	bezpieczeństwo w ruchu drogowym
3.	cyberzagrożenia
4.	bezpieczeństwo dzieci i młodzieży - edukacja dla bezpieczeństwa
5.	przemoc w rodzinie
6.	bezpieczeństwo seniorów
7.	kradzieże, włamania, rozboje, wybryki chuligańskie
8.	bezpieczeństwo w miejscach publicznych i miejscu zamieszkania
9.	alkohol - uzależnienia dzieci i młodzieży
10.	bezpieczeństwo nad wodą
11.	żebractwo, bezdomność
12.	bezpieczeństwo imprez masowych
13.	bezpieczeństwo w środkach komunikacji
14.	handel ludźmi
15.	bezpieczeństwo w turystyce
16.	bezpieczne wakacje
17.	patologie
18.	subkultury
19.	wykorzystywanie seksualne
20.	przestępczość graniczna
21.	przestępstwa z nienawiści
22.	nowe zagrożenia???

III. Propozycje rozwiązań organizacyjno - funkcjonalnych

Funkcjonujące obecnie struktury policyjne, odpowiedzialne za realizację jednego z kluczowych zadań ustawowych Policji, jakim jest inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi – czyli za realizację profilaktyki społecznej, są obecnie bardzo zróżnicowane.

Na poszczególnych poziomach hierarchicznego zorganizowania jednostek organizacyjnych Policji, a także w różnych garnizonach zadania profilaktyki społecznej powierzane są do wykonania różnym strukturom służby prewencyjnej. Zarówno policjantom **czy zespołom zajmującym się tym zagadnieniem etatowo, jak i strukturom nieetatowym**, na zasadzie **wyłącznieści bądź połączenia z innymi zagadnieniami, a także w oparciu o zróżnicowany stan osobowy w poszczególnych** garnizonach czy jednostkach organizacyjnych Policji.

W strukturach **poziomu wojewódzkiego, w wydziałach prewencji**, wyznaczeni są policjanci bądź nawet zespoły zajmujące się problematyką profilaktyki społecznej czy patologii, niejednokrotnie współpracujący z funkcjonariuszami zajmującymi się innymi zagadnieniami, jak np. problematyką nieletnich, przemocy domowej, poszukiwań itd. Realizują zadania wyłącznie z omawianego zagadnienia bądź przy realizacji także zadań z innych zagadnień policyjnych. Policjanci ci często współpracują też z profilaktykami ruchu drogowego, ulokowanymi w strukturach ruchu drogowego. Co ważne również zakres wykonywanych zadań jest też różny – od nadzoru i koordynacji poczynając na bezpośrednim wykonawstwie poszczególnych czynności na rzecz powiatu bądź gminy kończąc.

Poziom powiatowy w zakresie profilaktyki społecznej jest jeszcze bardziej zróżnicowany. W KMP/KPP/KRP, jako kluczowym poziomie wykonawstwa zadań policyjnych, do inicjowania, organizowania i niejednokrotnie realizacji przedsięwzięć profilaktycznych wyznaczani są przede wszystkim pojedynczy policjanci (najczęściej w wydziałach prewencji), **niejednokrotnie mający jednocześnie przypisane zadania związane z innymi zagadnieniami**, jak rzecznika prasowego, specjalisty ds. nieletnich, organizacji służby itd. Występują także garnizony, w których struktura powiatowa jest sprawniejsza i tam do wdrażania przedsięwzięć profilaktyki społecznej **wyznacza się etatowo jednego, a nawet więcej policjantów, wspieranych jednocześnie innymi funkcjonariuszami**, w ramach tej samej struktury (specjalistami ds. nieletnich, profilaktykami ruchu drogowego) bądź innych struktur (rzecznikami prasowymi, profilaktykami wydzielonych z wydziałów ruchu drogowego).

Poziom komisariatów i posterunków Policji to przede wszystkim oparcie się na umiejętnościach **dzielnicowych i kierowników rewirów**, chociaż stosownie do przyjętej w danej jednostce koncepcji roli dzielnicowych w społeczności lokalnej, to obciążenie zadaniami profilaktycznymi również jest bardzo zróżnicowane. W części jednostek organizacyjnych Policji **nacisk na to zagadnienie jest niski**, w innych zaś stanowi jeden z kluczowych obszarów pracy dzielnicowego.

Przedstawiona sytuacja sprawia, że realizacja zadań profilaktyki społecznej w poszczególnych jednostkach organizacyjnych Policji ma **bardzo zróżnicowany zakres i poziom**. Część jednostek ma możliwość inicjowania i wdrażania dużych przedsięwzięć

prewencyjnych przy zaangażowaniu wielu podmiotów pozapolicyjnych, część zaś pozostaje na czynnościach pojedynczych, najprostszych, najintensywniej angażujących Policję.

Zaproponowane poniżej **rozwiązania organizacyjno - funkcjonalne** przedstawiają struktury podstawowe (minimalne) oraz docelowe na poszczególnych poziomach organizacyjnych Policji, które powinny działać w obszarze profilaktyki społecznej. Cele zaproponowanych zmian to:

- zapewnienie wystandaryzowanych struktur we wszystkich jednostkach organizacyjnych Policji odpowiedzialnych za realizację przedsięwzięć profilaktycznych;
- zwrócenie uwagi na potrzebę wzmocnienia realizacji przez Policję działań profilaktycznych na poziomie KPP/KMP/KRP/KP, mających wpływ na wzrost poczucia bezpieczeństwa społeczeństwa;
- inicjowanie i prowadzenie działań profilaktycznych przez Policję zgodnie z potrzebami i oczekiwaniami ze strony lokalnej społeczności;
- dbanie o wizerunek polskiej Policji, jako rzetelnego i odpowiedzialnego partnera w profilaktyce.

a) Komenda Główna Policji

- poziom nadzoru, koordynacji działań krajowych i wsparcia organizacyjno-merytorycznego dla jednostek organizacyjnych Policji niższego szczebla;

Ulokowanie strukturalne	Realizatorzy zadań	Obszary działania
prewencja i ruch drogowy	wydział	<ul style="list-style-type: none"> ✓ analiza zagrożeń na terenie kraju dla określenia priorytetów krajowych oraz przygotowywanie propozycji ogólnopolskich przedsięwzięć profilaktycznych i partnerstwa międzyinstytucjonalnego; ✓ inicjowanie, organizowanie, koordynowanie, wdrażanie i ocena efektywności zaprojektowanych przedsięwzięć, w tym pozyskiwanie partnerów pozapolicyjnych; ✓ opiniowanie propozycji działań prewencyjnych oraz współpracy zaproponowanej przez inne podmioty; ✓ promocja prowadzonych działań i współpracy z innymi podmiotami; ✓ monitorowanie i koordynowanie przedsięwzięć wdrażanych na szczeblu KWP/KSP i Szkół Policji (videokonferencje, Sespoł, inne formy); ✓ pozyskiwanie wiedzy i umiejętności na potrzeby jednostek podległych; ✓ doskonalenie liderów profilaktyki społecznej; ✓ monitorowanie przygotowania ekspertów kwp/KSP do realizacji zadań;
zespół prasowy/ komunikacja społeczna	wszystkie osoby, na zasadzie poszerzonego opisu stanowiska	<ul style="list-style-type: none"> ✓ wsparcie w promocji wdrażanych przedsięwzięć; ✓ współpraca przy realizacji przedsięwzięć na poziomie krajowym, medialne zaangażowanie społeczeństwa;

pełnomocnik ds. ochrony praw człowieka	1 policjant	<ul style="list-style-type: none"> ✓ współpraca przy realizacji przedsięwzięć na poziomie krajowym powiązanych z problematyką praw człowieka; ✓ wsparcie w zakresie projektowania wybranych elementów przedsięwzięć prewencyjnych i narzędzi działania; ✓ w sytuacjach szczególnych współrealizacja wybranych przedsięwzięć;
inne komórki w zakresie eksperckim (dochodzeniowo-śledcze, kryminalne, laboratorium kryminalistyczne, zamówienia publiczne, finansowe, psychologzy, prawnicy, informatycy itd.)	specjaliści i eksperci stosownie do potrzeb	

b) Komenda Wojewódzka Policji/Komenda Stołeczna Policji

- poziom inicjowania, nadzoru i koordynacji realizowanych na terenie województwa zadań z zakresu profilaktyki społecznej oraz ewentualnego wykonawstwa przedsięwzięć poziomu regionalnego;

Ulokowanie strukturalne	Realizatorzy zadań	Obszary działania
prewencja	<p>minimum <u>Zespół</u> lub <u>Sekcja</u> <u>profilaktyki</u> <u>społecznej</u> współpracujący/ a z policjantami KMP/KPP/KRP</p>	<p>Funkcje nadzorczo-koordynacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nadzór i koordynacja pracy struktur powiatowych profilaktyki społecznej oraz współpraca z nimi; - monitorowanie przygotowania struktur powiatowych profilaktyki społecznej do realizacji zadań i zapewnienie ich doskonalenia zawodowego; - konsultacja i wsparcie doraźne dla struktur powiatowych profilaktyki społecznej w realizacji zadań profilaktycznych. <p>Funkcje wykonawcze:</p> <ul style="list-style-type: none"> - inicjowanie, przygotowywanie i wdrażanie przedsięwzięć z zakresu profilaktyki społecznej, w oparciu o zagrożenia występujące na terenie województwa; - pozyskiwanie partnerów pozapolicyjnych do udziału w zainicjowanych i realizowanych przedsięwzięciach profilaktycznych; - opiniowanie propozycji przedsięwzięć prewencyjnych z zakresu PS przedstawionych przez podmioty pozapolicyjne; - adaptowanie, koordynowanie bądź wdrażanie przedsięwzięć z zakresu profilaktyki społecznej zleconych przez podmioty centralne; - współpraca z samorządami, administracją rządową i organizacjami pozarządowymi, w tym w zakresie promocji bezpieczeństwa i porządku publicznego;
ruch drogowy	<p>minimum 1 policjant, struktura docelowa <u>Zespół</u> lub <u>Sekcja</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - jw. w zakresie ruchu drogowego;
zespół prasowy /komunikacja społeczna	<p>wyznaczona jedna osoba, na zasadzie poszerzonego opisu stanowiska</p>	<ul style="list-style-type: none"> - promocja wdrażanych przedsięwzięć profilaktyki społecznej w zakresie informacyjno-prasowym; - obsługa medialna realizowanych przedsięwzięć profilaktyki społecznej; - opracowywanie i publikowanie informacji i porad dot. bieżących zagrożeń;

pełnomocnik ds. ochrony praw człowieka	1 policjant/pracownik	- inicjowanie i wdrażanie przedsięwzięć prewencyjnych z zakresu praw człowieka; - współpraca przy realizacji przedsięwzięć na poziomie regionalnym powiązanych z problematyką praw człowieka;
inne komórki w zakresie eksperckim (dochodzeniowo-sledcze, kryminalne, laboratorium kryminalistyczne, zamówienia publiczne, finansowe, psycholodzy)	policjanci posiadający wiedzę specjalistyczną	- wsparcie merytoryczne w zakresie projektowania przedsięwzięć profilaktycznych, - wsparcie eksperckie przy realizacji przedsięwzięć profilaktycznych.

Propozycja wystandaryzowanego zakresu zadań policjanta ds. profilaktyki społecznej

- ✓ w oparciu o wyniki analiz zagrożeń występujących na terenie powiatów, określenie kluczowych kierunków działań profilaktycznych na terenie województwa;
- ✓ przygotowywanie propozycji przedsięwzięć profilaktycznych rangi wojewódzkiej oraz zdefiniowanie partnerów współodpowiedzialnych za ich realizację;
- ✓ realizacja współpracy z partnerami w prowadzących działalność w obszarze zagrożeń, w tym podmiotami administracji publicznej i organizacjami pozarządowymi, m.in. w zakresie promocji bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- ✓ ocena efektywności zrealizowanych przedsięwzięć, w tym przy wsparciu podmiotów pozapolicyjnych;
- ✓ ocena merytoryczna projektów profilaktycznych;
- ✓ realizacja i koordynowanie przedsięwzięć krajowych z zakresu , w tym zadań wynikających z rządowych, krajowych programów;
- ✓ współudział w projektowaniu wymaganych ustawowo planów, programów i strategii na rzecz zapobiegania lokalnym zagrożeniom i koordynacja realizacji zadań i priorytetów z nich wynikających;
- ✓ współpraca z mediami, w porozumieniu z oficerem prasowym, w obszarze zagadnień profilaktyki społecznej, w tym przygotowywanie komunikatów i udzielanie wywiadów;
- ✓ projektowanie i realizacji przedsięwzięć w zakresie profilaktyki społecznej;
- ✓ lokalne doskonalenie policjantów KMP/KPP/KRP i KP, w tym dzielnicowych w zakresie profilaktyki społecznej;
- ✓ podnoszenie własnych kompetencji w zakresie profilaktyki społecznej;
- ✓ nadzór i wsparcie merytoryczne podległych jednostek organizacyjnych

c) Komendy Powiatowe Policji/Komendy Miejskie Policji /Komendy Rejonowe Policji

- poziom inicjowania, organizowania i realizacji (wykonawstwa) przedsięwzięć z zakresu profilaktyki społecznej dostosowanych do potrzeb powiatu, a także nadzór, koordynacja działania oraz wsparcie KP i PP;

Ulokowanie strukturalne	Realizatorzy zadań	Obszary działania/Zadania
prewencja	<p>liczba policjantów stosowna do kategorii jednostki organizacyjnej Policji, zajmujących się wyłącznie profilaktyką, współpracujących z innymi policjantami w jednostce oraz policjantami podległych KP i PP;</p> <p>minimum 1 policjant w kategorii najmniejszej etatowo,</p> <p>struktura docelowa <u>Zespół</u> lub <u>Sekcja</u> o stanie liczbowym odpowiadającym kategorii jednostki organizacyjnej Policji;</p>	<p>Funkcje wykonawcze:</p> <ul style="list-style-type: none"> - inicjowanie, przygotowywanie i wdrażanie przedsięwzięć z zakresu profilaktyki społecznej, w oparciu o zagrożenia występujące na terenie powiatu; - pozyskiwanie partnerów pozapolicyjnych do udziału w zainicjowanych i realizowanych przedsięwzięciach profilaktycznych; - opiniowanie propozycji przedsięwzięć prewencyjnych z zakresu profilaktyki społecznej przedstawionych przez podmioty pozapolicyjne; - wsparcie prac powiatowej komisji bezpieczeństwa; - realizacja i koordynowanie zadań wynikających z krajowych i wojewódzkich przedsięwzięć z zakresu profilaktyki społecznej; - współpraca z innymi podmiotami administracji publicznej i organizacjami pozarządowymi, w tym w zakresie promocji bezpieczeństwa i porządku publicznego; <p>Funkcje nadzorczo-koordynacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bieżąca współpraca, nadzór merytoryczny i lokalne doskonalenie policjantów, w tym dzielnicowych w zakresie profilaktyki społecznej;
ruch drogowy	<p>minimum 1 policjant na zasadzie poszerzonego opisu stanowiska pracy</p> <p>struktura docelowa <u>Zespół</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - wsparcie merytoryczne w zakresie projektowania przedsięwzięć profilaktycznych; - wsparcie eksperckie przy realizacji przedsięwzięć profilaktycznych;
oficer prasowy	<p>1 policjant na zasadzie poszerzonego opisu stanowiska</p>	<ul style="list-style-type: none"> - promocja wdrażanych przedsięwzięć profilaktyki społecznej w zakresie informacyjno-prasowym; - obsługa medialna realizowanych przedsięwzięć profilaktyki społecznej; - opracowywanie i publikowanie informacji i porad dotyczących bieżących zagrożeń;
rewir/ogniwo	<p>dzielnicowi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wskazywanie lokalnych zagrożeń i kierunków działań profilaktycznych; - inicjowanie przedsięwzięć z zakresu profilaktyki społecznej; - realizacja akcji i programów profilaktycznych; - współuczestniczenie w realizacji przedsięwzięć profilaktycznych; - współpraca z oficerem prasowym w zakresie promocji własnych działań profilaktycznych;

inne komórki w zakresie eksperckim (dochodzeniowo-śledcze, kryminalne, laboratorium kryminalistyczne, finansowe)	policjanci posiadający wiedzę specjalistyczną	- wsparcie merytoryczne w zakresie projektowania przedsięwzięć profilaktycznych; - wsparcie eksperckie przy realizacji przedsięwzięć profilaktycznych;
--	---	---

Propozycja wystandaryzowanego zakresu zadań policjanta ds. profilaktyki społecznej w KMP/KPP/KRP

- ✓ analiza i diagnoza zagrożeń występujących na terenie powiatu i gmin;
- ✓ przygotowanie propozycji przedsięwzięć profilaktycznych i zdefiniowanie partnerów współodpowiedzialnych za ich realizację;
- ✓ współpraca z partnerami w ramach zaprojektowanych przedsięwzięć i ich realizacja;
- ✓ ocena efektywności zrealizowanych przedsięwzięć przy wsparciu podmiotów pozapolicyjnych;
- ✓ ocena merytoryczna projektów przedsięwzięć z zakresu profilaktyki społecznej;
- ✓ realizacja i koordynowanie przedsięwzięć krajowych i wojewódzkich z zakresu profilaktyki społecznej;
- ✓ współudział w projektowaniu wymaganych ustawowo planów, programów i strategii na rzecz zapobiegania lokalnym zagrożeniom i koordynacja realizacji zadań z zakresu kompetencji Policji;
- ✓ współpraca z mediami w obszarze zagadnień profilaktyki społecznej, w tym przygotowywanie komunikatów i udzielanie wywiadów - w porozumieniu z oficerem prasowym;
- ✓ współpraca z innymi podmiotami administracji publicznej i organizacjami pozarządowymi, w tym w zakresie promocji bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- ✓ inicjowanie i realizacja działań z zakresu profilaktyki społecznej;
- ✓ nadzór i wsparcie merytoryczne podległych jednostek organizacyjnych lokalne doskonalenie policjantów, w tym dzielnicowych w zakresie profilaktyki społecznej.

d) Komisarjaty Policji/Posterunki Policji

- inicjowanie, organizowanie i współrealizacja przedsięwzięć profilaktycznych z lokalnymi podmiotami pozapolicyjnymi;

Ulokowanie strukturalne	Realizatorzy zadań	Obszary działania/zadania
rewiry	dzielnicowi	-wskazywanie lokalnych zagrożeń i kierunków działań profilaktycznych, inicjowanie przedsięwzięć z zakresu profilaktyki społecznej; - współuczestniczenie w realizacji przedsięwzięć profilaktycznych;

Propozycja wystandaryzowanego zakresu zadań policjanta profilaktyki społecznej na poziomie KP/PP

- ✓ wskazywanie lokalnych zagrożeń i kierunków działań profilaktycznych, inicjowanie przedsięwzięć z zakresu profilaktyki społecznej;
- ✓ współuczestniczenie w realizacji przedsięwzięć profilaktycznych.

IV. Źródła finansowania policyjnej profilaktyki społecznej

Aktualnie **nie ma podstaw prawnych**, które pozwalałyby na finansowanie działań z zakresu profilaktyki społecznej z budżetu Policji. Diagnoza tego obszaru pokazuje, że projekty realizowane przez Policję finansowane są przez inne instytucje partnerskie, w tym **samorządy, organizacje pozarządowe, towarzystwa ubezpieczeniowe, czy też spółki skarbu państwa**.

Warto zauważyć **dobrą praktykę** jaką jest funkcjonowanie przy Policji **stowarzyszeń**, których cele statutowe odnoszą się m.in. do działalności na rzecz edukacji dla bezpieczeństwa - np. Fundacja „*Razem bezpieczniej*” przy KWP w Szczecinie, Fundacja *Pro - Lege* przy KWP w Opolu, Fundacja *Contra Crimen* przy KWP w Gorzowie Wielkopolskim. Organizacje te pozyskują środki na działania z zakresu profilaktyki społecznej w ramach projektów grantowych finansowanych z programów rządowych, resortowych i innych lub środków Unii Europejskiej.

Funkcjonujące rozwiązania dotyczące finansowania działań profilaktycznych Policji **nie wypełniają kluczowej zasady** jaką jest **zagwarantowanie środków finansowych na systemowe i systematyczne, ewaluowane działania** z zakresu profilaktyki społecznej.

W celu wypełnienia zasady gwarantowanych źródeł finansowania działań profilaktyki społecznej w zakresie oczekiwanym przez społeczeństwo proponuje się wdrożenie poniżej zaproponowanych rozwiązań:

- coroczne wskazywanie wojewodom i marszałkom województw priorytetów w zakresie zapobiegania przestępczości, w tym zgłoszenie kluczowych projektów z zakresu profilaktyki społecznej do budżet województwa (*Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa*);
- uwzględnienie w powiatowych programach zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli zadań z zakresu profilaktyki społecznej i zagwarantowanie budżetowania (*art. 38a. ust 1 i 2 Ustawy o samorządzie powiatowym*);
- zaangażowanie w systemowe działania z zakresu profilaktyki społecznej powiatowych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, powiatowych/miejskich centrów pomocy rodzinie, regionalnych ośrodków

polityki społecznej, wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego, wojewódzkich rad bezpieczeństwa ruchu drogowego;

- nowelizacja art. 13 Ustawy o Policji polegająca na poszerzeniu katalogu o „projekty i inne akcje profilaktyczne”;
- wykorzystanie delegacji wynikających z: *ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* (art. 3 ust. 1 w zw. z art. 4 ust. 1 pkt. 20), *Ustawy prawo o stowarzyszeniach* (art. 33 i 35), *ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach* (art. 5 ust. 5);
- współpraca ze związkami zawodowymi działającymi w Policji i stowarzyszeniami działającymi w środowisku policyjnym ukierunkowana na edukację na rzecz bezpieczeństwa;

Niezależnie od powyższego proponuje się utworzenie „Funduszu Wsparcia działań profilaktycznych” na poziomie budżetu Komendy Głównej Policji, na którym byłyby gromadzone środki finansowe z budżetu państwa z przeznaczeniem na działania profilaktyczne zmierzające do zapobiegania przestępczości i aspołecznym zachowaniom, w tym między innymi na dofinansowanie ogólnopolskich policyjnych inicjatyw, wśród których mogłyby znaleźć się między innymi:

- ogólnopolski konkurs na innowacyjny projekt z zakresu profilaktyki społecznej;
- inicjatywa ogólnopolska - dzień prewencji;
- coroczny, ogólnopolski konkurs na projekt badawczy (studia III stopnia) na temat zapobiegania przestępczości i aspołecznym zachowaniom, określony przez Komendanta Głównego Policji;
- dofinansowanie prestiżowych projektów realizowanych przez jednostki terenowe Policji w ramach patronatów przydzielanych przez Komendanta Głównego Policji.

Zaprezentowane rozwiązanie umożliwi realizację policyjnych inicjatyw profilaktycznych, które z uwagi na swój charakter nie powinny być finansowane w ramach partnerstwa międzyinstytucjonalnego, a w znaczący sposób wpływają na wzmocnienie strategii zewnętrznej komunikacji w zakresie profilaktyki społecznej.

V. Doskonalenie zawodowe w zakresie profilaktyki społecznej

W ramach prac Zespół dokonał analizy programów szkoleniowych na każdym szczeblu doskonalenia zawodowego, w konsekwencji czego należy stwierdzić, że aktualnie tematyka profilaktyki społecznej ujęta jest w minimalnym zakresie na dwóch kursach, tj.:

- kursie specjalistycznym dla policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz działań podejmowanych na rzecz małoletnich

(Decyzja 265 KGP z dnia 11 sierpnia 2011 r. i nowelizacja Decyzją nr 297 KGP z 22 sierpnia 2014 r., symbol: DSN, realizacja: WSPol. i CSP w Legionowie);

- kursie specjalistycznym dla policjantów wykonujących zadania na wodach i terenach przywodnych (Decyzja nr 869 KGP z dnia 5 grudnia 2007 r. i nowelizacje Decyzjami KGP nr: 333 z 28 sierpnia 2009 r. i 393 z dnia 28 grudnia 2012 r., symbol: DZW, realizacja w CSP w Legionowie).

Biorąc pod uwagę oczekiwania społeczne wobec policjantów służby prewencyjnej i zaproponowany w dziale III przedmiotowego dokumentu system zadaniowy na poszczególnych szczeblach hierarchicznego zorganizowania jednostek organizacyjnych Policji, jak również rozwiązania szkoleniowe lat minionych i praktyki krajów UE proponuje się **opracowanie i wdrożenie systemu szkoleń dla policjantów i pracowników Policji** realizujących zadania z zakresu profilaktyki społecznej, w tym:

- uwzględnienie obszaru tematycznego na kursie podstawowym, kolejnych etapach doskonalenia zawodowego, w tym na kursie dla kadry kierowniczej;
- wprowadzenie kursu specjalistycznego z zakresu profilaktyki społecznej (*projekt w załączeniu*);
- opracowanie programu i uruchomienie studiów podyplomowych z zakresu profilaktyki społecznej sprofilowanych na potrzeby ekspertów policyjnych na bazie doświadczeń Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie. Aktualnie funkcjonują w WSPol. w Szczytnie studia podyplomowe z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa dedykowane szerokiemu gronu odbiorców, w tym głównie nauczycielom i przedstawicielom samorządów. W celu zapewnienia systemowego doskonalenia specjalistów policyjnych zasadnym wydaje się sprofilowanie tego poziomu doskonalenia wyłącznie na potrzeby policyjnych liderów profilaktyki społecznej;
- zapewnienie udziału liderów profilaktyki społecznej w szkoleniach organizowanych przez uczelnie wyższe. Policja podpisuje aktualnie z wyższymi uczelniami porozumienia tylko w zakresie realizacji wybranych treści kształcenia na kierunkach bezpieczeństwa, co w konsekwencji upraszcza procedurę szkolenia osób, które przeszły pozytywnie procedurę doboru do Policji, a jednocześnie jest abiturientem uczelni objętej ww. porozumieniem. Należy zauważyć, że uczelnie wyższe mają gotowość do rozszerzenia zakresu współdziałania z Policją również w odniesieniu do doskonalenia ekspertów i specjalistów policyjnych w zakresie szeroko rozumianej profilaktyki społecznej – szczególnie w obszarach tzw. nowych zagrożeń;
- udział liderów profilaktyki społecznej w warsztatach, seminariach, konferencjach organizowanych przez instytucje szczebla rządowego (MEN - „Bezpieczna i przyjazna szkoła”, MSW - „Razem bezpieczniej”, itp.) samorządowego, ngo, itp.;
- opracowywanie wydawnictw tematycznych, w tym „Vademeków profilaktyka” - zgodnie z założeniami rządowych programów jw. oraz planem działania właściwej merytorycznie komórki Biura Prewencji i Ruchu Drogowego KGP.

VI. Doskonalenie komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej w obszarze profilaktyki społecznej

Zakłada się, że obszar ten dla osiągnięcia wymiernych efektów wymaga codziennej współpracy **policjantów profilaktyki społecznej, w tym ruchu drogowego, komunikacji wewnętrznej oraz rzecznika prasowego**. Dlatego, też od maja ubr. na wniosek kierownictwa Biura Prewencji i Ruchu Drogowego KGP komendanci wojewódzcy Policji/KSP oraz komendanci szkół powołali nieetatowe zespoły w składzie jw. Z uwagi na dużą użyteczność i potrzebę stabilizacji omawianego rozwiązania proponuje się usankcjonowanie rozwiązania poprzez wydanie **w I półroczu br. przez KWP/KSP i komendantów szkół decyzji w przedmiotowej kwestii**.

Ponadto proponuje się kontynuację realizowanych w systemie miesięcznym z udziałem ww. przedstawicieli KWP/KSP/szkół Policji wideokonferencji, co zagwarantuje między innymi:

- bieżącą **wymianę informacji i dobrych praktyk** pomiędzy KWP/KSP/szkołami Policji, na tej podstawie budowanie kalendarium wydarzeń profilaktycznych na rok 2015;
- realną koordynację zadań z poziomu KGP zgodnie z obowiązkiem regulaminowym, w tym bieżącą **wiedzę niezbędną do realizacji strategii przyjętej przez Kierownictwo polskiej Policji** ;

Mając na uwadze wyniki badań opinii społecznej zaprezentowane w dziale II przedmiotowego dokumentu oraz potrzebę instytucjonalną Policji w ocenie członków Zespołu konieczne jest **opracowanie i wdrożenie „Strategii komunikacji wewnętrznej i pracy medialnej w obszarze profilaktyki społecznej”**, między innymi w oparciu o „*Roczny harmonogram przedsięwzięć z zakresu prewencji kryminalnej*”. W tym uwzględnienie w przedmiotowym dokumencie zasad, możliwości, standardów dotyczących:

- bieżącego i systematycznego przekazywania informacji do mediów o podejmowanych działaniach profilaktyczno-prewencyjnych i zagrożeniach;
- współpracy na rzecz cyklicznych programów edukacyjnych na temat szeroko rozumianego bezpieczeństwa;
- współpracy i udziału mediów w planowanych przedsięwzięciach o charakterze profilaktycznym.

Nie mniej ważne dla tego obszaru „*Koncepcji działań profilaktycznych Policji(...)*” jest dążenie do stworzenia we współpracy wewnątrzinstytucjonalnej **Policyjnego Forum Bezpieczeństwa**.

Ponadto koniecznym wydaje się zorganizowanie w partnerstwie międzyinstytucjonalnym, z udziałem najwyższych władz państwowych **publicznej debaty na temat „Rola mediów w edukacji dla bezpieczeństwa a misja publiczna mass-mediów”**.

VII. Współpraca międzynarodowa a profilaktyka społeczna

W ciągu ostatnich czterech lat Unia Europejska przeprowadziła szereg dyskusji z państwami członkowskimi, Parlamentem Europejskim, agencjami UE oraz przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego, środowiska akademickiego i sektora prywatnego, które odbyły się na podstawie corocznego forum konsultacyjnego na temat przyszłych kierunków bezpieczeństwa europejskiego. Uzyskane w ten sposób informacje oraz utworzone na podstawie raportów SOCTA listy zagrożeń w poszczególnych obszarach, poparte danymi statystycznymi o liczbie przestępstw w poszczególnych krajach pozwoliły na określenie priorytetów dla „Strategii UE(…)” w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego. W maju br. zostanie przyjęta nowa perspektywa *Strategii bezpieczeństwa na lata 2015-2020*. Jest ona kontynuacją traktatu sztokholmskiego i realizacją traktatu lizbońskiego. Spośród wielu priorytetów zawartych w niej do najważniejszych z punktu widzenia profilaktyki społecznej polskiej Policji należy zaliczyć:

- **podniesienie poziomu ochrony obywateli i przedsiębiorstw w cyberprzestrzeni;**
- **zapobieganie szeroko rozumianej przemocy, w tym przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy;**
- **zapobieganie handlowi ludźmi, w tym pracy przymusowej;**
- **zapobieganie seksualnemu wykorzystywaniu nieletnich i pornografii dziecięcej;**
- **poprawa bezpieczeństwa poprzez zarządzanie granicami.**

Kierunki te stanowią podstawę do budowania koncepcji działań Policji z zakresu profilaktyki społecznej dla polskiej Policji w obszarze współpracy międzynarodowej.

Równie ważna dla sytuacji aktualnej i perspektyw profilaktyki społecznej jest **Europejska Sieć Zapobiegania Przestępczości (EUCPN)**. Aktualna ewaluacja Sieci i związane z tym zmiany umacniają kierunek wzajemnego korzystania państw UE z dobrych praktyk, czego wymiernym przykładem jest między innymi **konkurs ECPA na innowacyjny projekt edukacyjny z zakresu zapobiegania przestępczości**. Ponadto omawiana instytucja rekomenduje dla państw członkowskich niżej wymienione kierunki:

- budowanie międzynarodowych projektów z zakresu profilaktyki społecznej w oparciu o wielostronne doświadczenia i z uwzględnieniem priorytetów UE, tj. cyberprzestępczość, handel ludźmi;
- inwestowanie państw członkowskich UE w programy z zakresu prewencji kryminalnej - edukację dla bezpieczeństwa w aspekcie krajowym i międzynarodowym;

- › zintensyfikowanie szkoleń policjantów z zakresu profilaktyki społecznej wg europejskich standardów, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów przeciwdziałanie cyberprzestępczości, handlowi ludźmi i zjawiskom powiązanim;
- › organizacja konferencji międzynarodowych, warsztatów, itp. dla ekspertów policyjnych z zakresie profilaktyki społecznej;

Z inicjatywy kierownictwa Policji w Biurze Prewencji i Ruchu Drogowego KGP umiejscowiony jest Zastępca Krajowego Przedstawiciela EUCPN, co gwarantuje bieżącą wiedzę w zakresie rozwoju kierunków rekomendowanych przez EUCPN.

VIII. Współpraca międzyinstytucjonalna a profilaktyka społeczna

Wyniki wielu badań naukowych, diagnozy oczekiwań społecznych, wnioski z przeprowadzonych czynności badawczych, czy te podsumowujące konferencję naukową „Prewencja Policji - perspektywy i wyzwania” stawiają kluczowy wniosek dla rozwoju profilaktyki społecznej: **„Nie będzie bezpieczeństwa bez partnerstwa”**. Źródłem potwierdzających tak postawioną tezę jest wiele, jednym z nich „Kwartalnik policyjny nr 1(32)/2015” - ISSN 1898-1453 czasopismo Centrum Szkolenia Policji w Legionowie.

Partnerstwo dla prewencji to między innymi współpraca z **organami administracji rządowej i samorządowej**, o której mowa m.in. w dziale dotyczącym źródeł finansowania działań w obszarze profilaktyki społecznej czy wspomnianych wielokrotnie rekomendacjach z projektu badawczego Uniwersytetu Jagiellońskiego pn. *„Koordynacja lokalnych działań na rzecz bezpieczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem zapobiegania przestępczości”*. Obszarów zdefiniowanych do współpracy jednostek organizacyjnych Policji z lokalnymi samorządami w zakresie szeroko rozumianego bezpieczeństwa jest wiele, a wśród nich bez wątpienia **priorytet wypracowania skutecznych form i narzędzi dla systemowej i efektywnej edukacji obywateli na rzecz bezpieczeństwa**. W tej kwestii Zespół dokonał analizy między innymi projektu wdrożonego i z sukcesem realizowanego w Wielkiej Brytanii pn. **„Centra Edukacji Społecznej na rzecz Bezpieczeństwa”**, którego istota skupia się na następujących założeniach:

- › samorządy lokalne inwestują w zaplecze logistyczne „Centrów Edukacji(...)”, tj. pomieszczenia, wyposażenie, gdzie służby mundurowe odpowiedzialne ustawowo za bezpieczeństwo wewnętrzne państwa, ale także organizacje wspierające (ngo, wolontariusze, studenci, praktykanci, uczniowie liceów o profilu mundurowy, itp.) prowadzą zajęcia edukacyjne z zakresu bezpieczeństwa codziennego dla różnorodnych grup adresatów od przedszkola do Uniwersytetów III Wieku;
- › projekt realizowany jest w korelacji z programem nauczania w szkołach, wg jednego wystandaryzowanego programu i narzędzi (filmy, wydawnictwa, warsztaty, itp.);

- realizacja projektu jest wspierana i monitorowana z poziomu rządowego (odpowiednik polskich rządowych programów „Razem bezpieczniej” i „Przyjazna i bezpieczna szkoła”;

Na podstawie pozyskanych za pośrednictwem Ambasady Wielkiej Brytanii w Polsce i oficera łącznikowego polskiej Policji w Londynie informacji oraz doświadczeń z projektu informacyjno - edukacyjnego „Prewencja Policji dzisiaj - perspektywy i wyzwania” członkowie Zespołu rekomendują rozwiązanie do szerszego zastosowania na gruncie polskim.

Aktualnie w Polsce „Centra Edukacji(...) powstają z **inicjatywy Kościoła, czego inicjatorami w kilku przypadkach są kapelani policyjni**. Wiele takich inicjatyw organizowanych jest w związku z przygotowaniem **Wolontariuszy dla bezpieczeństwa Świątowych Dni Młodzieży zaplanowanych w lipcu 2016 roku w Krakowie**. W projekt zaangażowani są eksperci policyjni ds. prewencji kryminalnej.

Równie istotną kwestią podniesioną podczas obrad była potrzeba **poszerzenia zakresu współpracy Policji z uczniami wyższymi**. Na chwilę obecną funkcjonuje wystandaryzowane porozumienie zawierane przez Komendanta Głównego Policji z uczelniami prowadzącymi kierunek nauczania z zakresu bezpieczeństwa i dotyczy ono **realizacji wybranych treści kształcenia**. Zespół powołany Decyzją Komendanta Głównego Policji nr 247 po wnikliwej analizie problemu proponuje **poszerzenie zakresu współpracy z uczelniami wyższymi w zakresie działalności naukowo - badawczej i dydaktycznej**, w tym:

- współorganizowanie projektów naukowych, badawczych w zakresie będącym w zainteresowaniu Policji;
- współdziałanie w projektach dotyczących tzw. **regionalnych obserwatoriów badawczych**, w tym m, in. prowadzenie i udostępnianie Policji wykazów tematów prac licencjackich, magisterskich, doktorskich w obszarach będących przedmiotem zainteresowania Policji oraz udostępnianie informacji o działalności naukowej pracowników uczelni, w tym publikacjach w obszarze będącym w zainteresowaniu Policji;
- współorganizowanie konferencji naukowych, seminariów, sympozjów;
- prace w kolegiach doradczych, sprofilowanych tematycznie np. nad propozycją **narzędzi do oceny efektywności pracy profilaktycznej Policji**.

Koniecznym wydaje się także podjęcie działań, które pozwolą na stworzenie podstaw prawnych dla **rozwoju partnerstwa prywatno - publicznego na rzecz edukacji dla bezpieczeństwa**.

IX. Wnioski końcowe

Zespół powołany Decyzją 247 Komendanta Głównego Policji z dnia 10 lipca 2014 r. pracujący pod nadzorem merytorycznym Dyrektora Biura Prewencji i Ruchu Drogowego KGP rekomenduje do realizacji właściwych merytorycznie jednostek i komórek organizacyjnych Policji poniższe wnioski, których akceptacja przez Komendanta Głównego Policji pozwoli na efektywną realizację „*Koncepcji działań Policji w zakresie profilaktyki społecznej na lata 2015-2018*” zgodnie z terminami określonymi w załączonym „*Harmonogramie(...)*”:

- 1. wzmocnienie etatowe struktur organizacyjnych Policji w obszarze profilaktyki społecznej na poziomie powiatowym, miejskim, rejonowym oraz wystandaryzowanie zakresów obowiązków, opisów stanowisk pracy - realizacja KWP/KSP - KPP/KMP/KRP;**
- 2. procedowanie proponowanych zmian legislacyjnych i rozwiązań finansowych dotyczących policyjnej profilaktyki społecznej - realizacja: Gabinet KGP, Biuro Finansów KGP, KWP/KSP;**
- 3. wdrożenie rozwiązań szkoleniowych z zakresu policyjnej profilaktyki społecznej zgodnie z zakresem wskazanym w „*Koncepcji(...)*”- realizacja: Gabinet KGP, Biuro Prewencji i Ruchu Drogowego KGP;**
- 4. opracowanie i wdrożenie „*Strategii komunikacji wewnętrznej i pracy medialnej w obszarze profilaktyki społecznej*” jako elementu STRATEGII MEDIALNEJ POLICJI - realizacja: BPiRD KGP, rzecznik prasowy KGP, Gabinet KGP, Pełnomocnicy KGP wg właściwości merytorycznej, KWP/KSP;**
- 5. wdrożenie nowej formy porozumienia zawieranego przez Policję z uczelniami wyższymi zgodnie z rekomendacjami zawartymi w „*Koncepcji(...)*” - realizacja: Gabinet KGP, KWP/KSP;**
- 6. powołanie Decyzją Komendanta Głównego Policji Zespołu ds. monitorowania realizacji „*Koncepcji działań Policji w zakresie profilaktyki społecznej na lata 2015 - 2018*”, w skład którego powinni wejść naczelnicy Wydziałów Prewencji KWP/KSP lub ich zastępcy oraz Kierownicy Zakładów Prewencji szkół Policji - realizacja: Gabinet KGP, BPiRD KGP, KWP/KSP/szkoły Policji.**